

Czwartek, 19 maja 2022 r.

P9_TA(2022)0213

Sprawozdanie za rok 2021 dotyczące Macedonii Północnej**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie sprawozdania Komisji dotyczącego Macedonii Północnej za rok 2021 (2021/2248(INI))**

(2022/C 479/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, z drugiej strony ⁽¹⁾,
- uwzględniając wniosek Macedonii Północnej o członkostwo w Unii Europejskiej złożony 22 marca 2004 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1529 z dnia 15 września 2021 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) ⁽²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 19–20 czerwca 2003 r. oraz agendę z Salonik dla Bałkanów Zachodnich,
- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 16 grudnia 2005 r. o przyznaniu Macedonii Północnej statusu kraju kandydującego do członkostwa w UE,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 28 czerwca 2018 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 17–18 października 2019 r.,
- uwzględniając układ o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy między Bułgarią a Macedonią Północną, podpisany 1 sierpnia 2017 r. i ratyfikowany w styczniu 2018 r.,
- uwzględniając porozumienie końcowe w sprawie rozstrzygnięcia rozbieżności opisanych w rezolucjach Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 817(1993) i 845(1993), rozwiązania umowy przejściowej z 1995 r. i ustanowienia partnerstwa strategicznego między Grecją a Macedonią Północną z 17 czerwca 2018 r., znane również jako porozumienie znad Prespy,
- uwzględniając konkluzje Rady z 5 czerwca 2020 r. w sprawie zacieśnienia współpracy z partnerami z Bałkanów Zachodnich w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa,
- uwzględniając konkluzje Rady z 18 czerwca 2019 r., 25 marca 2020 r. i 14 grudnia 2021 r. w sprawie rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia,
- uwzględniając komunikat Komisji z 5 lutego 2020 r. pt. „Usprawnienie procesu akcesyjnego – wiarygodna perspektywa członkostwa w UE dla państw regionu Bałkanów Zachodnich” (COM(2020)0057),
- uwzględniając komunikat Komisji z 29 kwietnia 2020 r. pt. „Wsparcie dla regionu Bałkanów Zachodnich w zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz ożywienie gospodarcze po pandemii” (COM(2020)0315),
- uwzględniając komunikat Komisji z 24 lipca 2020 r. pt. „Plan działania UE w sprawie nielegalnego handlu bronią palną na lata 2020–2025” (COM(2020)0608),
- uwzględniając komunikat Komisji z 6 października 2020 r. pt. „Plan gospodarczo-inwestycyjny dla Bałkanów Zachodnich” (COM(2020)0641),

⁽¹⁾ Dz.U. L 84 z 20.3.2004, s. 13.

⁽²⁾ Dz.U. L 330 z 20.9.2021, s. 1.

Czwartek, 19 maja 2022 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z 14 kwietnia 2021 r. w sprawie unijnej strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej 2021–2025 (COM(2021)0170),
- uwzględniając komunikat Komisji z 19 października 2021 r. pt. „Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2021 r.” (COM(2021)0644) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji pt. „Sprawozdanie za rok 2021 dotyczące Macedonii Północnej” (SWD(2021)0294),
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe z 2 października 2020 r. z misji obserwacji wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) przy Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) dotyczące przedterminowych wyborów parlamentarnych w Macedonii Północnej z 15 lipca 2020 r. oraz sprawozdanie końcowe z 25 marca 2022 r. z wyborów samorządowych przeprowadzonych 17 i 31 października 2021 r.,
- uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z 18 października 2021 r. w sprawie projektu ustawy o stanie wyjątkowym oraz jej wcześniejsze opinie,
- uwzględniając szczyty UE–Bałkany Zachodnie, które odbyły się w Sofii, Zagrzebiu i Brdzie pri Kranju w latach 2018, 2020 i 2021, oraz deklaracje z tych szczytów,
- uwzględniając szczyt w Sofii z 10 listopada 2020 r., w tym deklarację w sprawie wspólnego rynku regionalnego oraz deklarację w sprawie Zielonego programu działań dla Bałkanów Zachodnich,
- uwzględniając Deklarację z Sofii przyjętą 17 maja 2018 r. na szczycie UE–Bałkany Zachodnie i załączony do niej Program działań priorytetowych z Sofii,
- uwzględniając 8. szczyt procesu berlińskiego, który odbył się 5 lipca 2021 r.,
- uwzględniając deklarację końcową 8. Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Bałkanów Zachodnich z 1 października 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 01/2022 z 10 stycznia 2022 r. pt. „Wsparcie UE na rzecz praworządności na Bałkanach Zachodnich – pomimo poczynionych wysiłków wciąż występują zasadnicze problemy”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 października 2019 r. w sprawie rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Macedonią Północną i Albanią⁽³⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z 19 czerwca 2020 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Bałkanów Zachodnich po szczycie w 2020 r.⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie wzmocnienia wolności mediów: ochrona dziennikarzy w Europie, nawoływanie do nienawiści, dezinformacja i rola platform⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie współpracy w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej na Bałkanach Zachodnich⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji⁽⁷⁾,

⁽³⁾ Dz.U. C 202 z 28.5.2021, s. 86.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 362 z 8.9.2021, s. 129.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 425 z 20.10.2021, s. 28.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0506.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0064.

Czwartek, 19 maja 2022 r.

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Macedonii Północnej,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0133/2022),
- A. mając na uwadze, że integracja europejska odzwierciedla aspiracje obywateli Macedonii Północnej do demokracji i dobrobytu oraz działa jako potężny katalizator reform, które poprawiają jakość życia i działanie instytucji państwowych oraz przyczyniają się do wzrostu gospodarczego i współpracy regionalnej; mając na uwadze, że perspektywa uzyskania członkostwa przez Macedonię Północną w oparciu o osiągnięcia leży we własnym interesie Unii – politycznym, gospodarczym i w dziedzinie bezpieczeństwa;
- B. mając na uwadze, że Macedonia Północna jest partnerem godnym zaufania, który konsekwentnie robi postępy na drodze do członkostwa w UE oraz spełnia i utrzymuje warunki wymagane do rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych, a także w pełni dostosowuje się do polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, w tym w sprawie sankcji nałożonych na Rosję;
- C. mając na uwadze, że UE musi zapewnić jasną ścieżkę dla państw pragnących przystąpić do UE;
- D. mając na uwadze, że Macedonia Północna jest krajem kandydującym od 2005 r.; mając na uwadze, że Komisja od 2009 r. nieustannie zaleca rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych, a kraj ten wykazuje zdecydowane zaangażowanie na drodze do członkostwa w UE, co doprowadziło do podjęcia przez Radę 26 marca 2020 r. decyzji o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych;
- E. mając na uwadze, że porozumienie z Prespy oraz układ o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy to przełomowe porozumienia, które stanowią wzór stabilności i pojednania dla całego regionu Bałkanów Zachodnich i które poprawiły klimat stosunków dobrosąsiedzkich i współpracy regionalnej;
- F. mając na uwadze, że Macedonia Północna utrzymuje stałe i zdecydowane tempo realizacji reform unijnych, skupiając się na kwestiach podstawowych, i że powinna dalej utrzymać takie tempo reform i osiągać najlepsze w całym regionie Bałkanów Zachodnich wyniki procesu przemian demokratycznych;
- G. mając na uwadze, że niewłaściwe wykorzystanie procesu akcesyjnego do rozstrzygania sporów kulturowych i historycznych stanowi niebezpieczny precedens dla przyszłych procesów akcesyjnych i zagraża wiarygodności Unii, jej wpływowi i potencjałowi transformacyjnemu;
- H. mając na uwadze, że członkostwo w NATO stanowi wyraźny krok w kierunku większej stabilności, interoperacyjności oraz integracji w dziedzinie obrony ze społecznością euroatlantycką;
- I. mając na uwadze, że UE pozostaje w pełni zaangażowana we wspieranie strategicznego celu Macedonii Północnej, jakim jest integracja z UE, w oparciu o praworządność i stosunki dobrosąsiedzkie, i nadal jest największym partnerem handlowym i inwestycyjnym Macedonii Północnej oraz zdecydowanie największym darczyńcą pomocy finansowej, zwłaszcza za pośrednictwem IPA III, planu gospodarczo-inwestycyjnego dla Bałkanów Zachodnich oraz pomocy makrofinansowej; w tym znacznego wsparcia na rzecz walki z pandemią COVID-19;
- J. mając na uwadze, że integracja europejska jest skutecznym instrumentem polityki zagranicznej, który przyczynia się do propagowania pokoju i podstawowych wartości UE, takich jak poszanowanie demokracji, praw człowieka, praworządności i wolności wypowiedzi;
- K. mając na uwadze, że wroga bezpośrednia lub zlecona ingerencja i dezinformacja ze strony obcych państw ma na celu wywoływanie niezgody, przemocy i napięć między grupami etnicznymi oraz destabilizację całego regionu;
1. ponownie wyraża zdecydowane poparcie dla zaangażowania Macedonii Północnej na rzecz demokracji i praworządności, opartego na jej strategicznej orientacji proeuropejskiej, niezachwianym zaangażowaniu na rzecz wartości europejskich, reform związanych z UE i procesu integracji europejskiej, a także stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy regionalnej obejmującej wszystkie strony;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

2. ubolewa, że Rada nie rozpoczęła oficjalnie od dawna wyczekiwanych negocjacji akcesyjnych z Macedonią Północną i Albanią; wyraża pełną solidarność z obywatelami tych krajów i współczucie dla nich; jest zdania, że decyzja ta, która podważa nastawienie opinii publicznej do UE i poważnie zagraża całej polityce rozszerzenia, szkodzi reputacji UE jako wiarygodnego partnera i poważnego podmiotu geopolitycznego; zachęca Bułgarię i Macedonię Północną, by rozwiązały toczący się między nimi spór kulturalno-historyczny niezależnie od procesu akcesyjnego Macedonii Północnej oraz by niezwłocznie zezwoliły na organizację pierwszej konferencji międzyrządowej, ponieważ Macedonia Północna spełniła wszystkie oficjalne kryteria;
3. potwierdza geostrategiczne znaczenie Macedonii Północnej i całego regionu Bałkanów Zachodnich oraz jego przyszłości jako części UE; przypomina państwom członkowskim, że polityka rozszerzenia musi opierać się na obiektywnych kryteriach; podkreśla, że unijna polityka rozszerzenia jest najskuteczniejszym instrumentem polityki zagranicznej Unii, a całkowita integracja Bałkanów Zachodnich leży w interesie UE pod względem politycznym, gospodarczym i względem bezpieczeństwa jako geostrategiczna inwestycja w stabilną i prosperującą Unię; podkreśla, że oficjalne rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych będzie inwestycją w wiarygodność UE, a także w stabilność, dobrobyt i trwające procesy pojednania w regionie;
4. wzywa UE do podjęcia konkretnych kroków na rzecz integracji Bałkanów Zachodnich w szerszym kontekście strategicznym i w kontekście bezpieczeństwa, w tym w związku z konsekwencjami rosyjskiej agresji na Ukrainę dla bezpieczeństwa, możliwymi wpływami Rosji w regionie oraz szkodliwymi działaniami zmierzającymi do osłabienia stabilności politycznej i integracji krajów Bałkanów Zachodnich z UE; przypomina o transformacyjnym charakterze negocjacji akcesyjnych, które mają być prowadzone w ramach zmienionej metodyki rozszerzenia;
5. przypomina, że UE opiera się na przewyższaniu sporów regionalnych i trudnej przeszłości z myślą o pracy i budowie dobrobytu na rzecz lepszej, pokojowej i dostatniej przyszłości; wzywa Bułgarię i Macedonię Północną do szybkiego osiągnięcia porozumienia, które rozwiąże kwestie dwustronne, aby zapobiec dalszym opóźnieniom i przeszkodom utrudniającym postępy w procesie akcesyjnym;
6. wzywa Radę, by wykazała pełne zaangażowanie polityczne na rzecz rozszerzenia oraz przyspieszyła tempo i zwiększyła wiarygodność integracji europejskiej poprzez oficjalne rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Albanią i Macedonią Północną, zwłaszcza w geostrategicznym kontekście stosunków z Rosją i jej agresji na Ukrainę, jako że oba kraje spełniły niezbędne warunki i osiągnęły trwałe wyniki, także w kwestiach podstawowych;
7. wyraża uznanie dla Macedonii Północnej za jej stałe postępy na drodze do członkostwa w UE, zaangażowanie na rzecz zapewnienia wielokulturowości i harmonii międzyetnicznej przez wdrożenie umowy ramowej z Ochrydy oraz stałe pozytywne i konsekwentne starania na rzecz rozwiązania nierozstrzygniętych kwestii dwustronnych; z zadowoleniem przyjmuje strategiczne podejście do reform związanych z UE, w tym w ramach programu „Europa w domu” oraz krajowego programu przyjmowania dorobku prawnego Unii;
8. podkreśla, że tempo przystępowania do UE powinno zależeć od postępów w dziedzinie należytego funkcjonowania instytucji demokratycznych w oparciu o praworządność, dobre rządy i prawa podstawowe; gratuluje Macedonii Północnej nieustannych wysiłków na rzecz wzmocnienia praworządności, niezależności sądownictwa i praw mniejszości, zwalczania korupcji i przestępczości zorganizowanej, reformy administracji publicznej i konsolidacji wolności mediów; zachęca kraj do podtrzymania i zintensyfikowania tych wysiłków;

Funkcjonowanie instytucji demokratycznych

9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Macedonia Północna nadal wykazuje najlepsze wyniki w przemianach demokratycznych w regionie Bałkanów Zachodnich, o czym świadczy wyraźna poprawa przejrzystości, dialogu politycznego i konkurencyjności wyborczej;
10. z zadowoleniem przyjmuje wszelkie wysiłki na rzecz zmniejszenia polaryzacji i zintensyfikowania konstruktywnego dialogu politycznego i apeluje do partii politycznych o bardziej konstruktywne działania w tym zakresie, co pomoże wzmocnić instytucje demokratyczne przez dalszą poprawę zarządzania tymi instytucjami, ich wiarygodności i odpowiedzialności;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

11. potwierdza, że trzeba utrzymać konstruktywne zaangażowanie między rządem a opozycją i szeroki ponadpartyjny konsensus w sprawie reform związanych z UE przez dalsze wzmocnienie uprawnień ustawodawczych, nadzorczych i budżetowych Zgromadzenia Macedonii Północnej (Sobrania); z zadowoleniem przyjmuje nieustanne ponadpartyjne zaangażowanie polityczne Macedonii Północnej w proces im. Jeana Monneta, polegający na wzmocnianiu zdolności przywódców politycznych do prowadzenia prawdziwego dialogu międzypartyjnego i wypracowywania konsensusu niezbędnego do budowania zaufania i demokratycznej kultury parlamentarnej; wzywa ustawodawców, by szybko wdrożyli zobowiązania w zakresie przeglądu swojego regulaminu wewnętrznego podjęte w procesie dialogu im. Jeana Monneta oraz by zintensyfikowali dialog z Parlamentem Europejskim i parlamentami narodowymi;

12. z zadowoleniem przyjmuje rosnącą przejrzystość i odpowiedzialność Sobrania i wzywa je, by poprawiło jakość ustawodawstwa, m.in. dzięki odpowiednim konsultacjom i ocenom skutków dotyczących najważniejszych przepisów, zminimalizowało stosowanie procedur przyspieszonych oraz ograniczyło polaryzację parlamentu; z zadowoleniem przyjmuje ponadpartyjne poparcie dla przyjęcia przepisów dotyczących zapobiegania dyskryminacji i ochrony przed nią, zapobiegania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej i ochrony przed tego rodzaju przemocą oraz poprawek do ustawy o prawach dziecka;

13. podkreśla potrzebę zakończenia reform ordynacji wyborczej w terminowy, przejrzysty i inkluzywny sposób, zgodnie z niezrealizowanymi zaleceniami Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR) i Komisji Weneckiej; z zadowoleniem przyjmuje sprawną i opartą na rywalizacji organizację wolnych i uczciwych wyborów lokalnych 17 i 31 października 2021 r.;

14. zachęca partie polityczne Macedonii Północnej, by poprawiły przejrzystość finansowania partii oraz wzmocniły konkurencyjną demokrację wewnątrzpartyjną i wiarygodność;

15. apeluje o ciągłe reformy w dążeniu do rozliczalnej administracji publicznej opartej na osiągnięciach, przy jej większej niezależności zawodowej i rozliczalności, usprawnionych ramach instytucjonalnych, sprawniejszej koordynacji wewnątrz służb w zakresie integracji z UE i związanych z tym reform, uproszczonych procedurach administracyjnych oraz lepszym zarządzaniu lokalnym; dostrzega działania podjęte w celu zwiększenia efektywności i jakości usług oraz likwidacji korupcję poprzez cyfryzację;

16. z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzenie spisu ludności w 2021 r. zgodnie z odpowiednimi standardami ONZ i prawodawstwem statystycznym UE, co powinno usprawnić podejmowanie uzasadnionych decyzji; z zadowoleniem przyjmuje publikację wyników spisu i oczekuje ich przełożenia na działania polityczne;

17. apeluje o podjęcie dalszych kroków służących zapewnieniu systemowej odpowiedzialności instytucji publicznych przez konstruktywne konsultacje publiczne z zainteresowanymi stronami i z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe postępy w tej dziedzinie;

18. wzywa rząd Macedonii Północnej, by zapewnił odpowiednie finansowanie i spójne wdrażanie decyzji i zaleceń niezależnych organów i agencji, np. rzecznika praw obywatelskich;

19. z zadowoleniem przyjmuje powołanie Komisji ds. Zapobiegania Dyskryminacji i Ochrony przed Dyskryminacją oraz jej bieżące prace; wzywa rząd, by zapewnił środki niezbędne do osiągnięcia jej pełnej operacyjności;

Media i społeczeństwo obywatelskie

20. przypomina o potrzebie dalszego dostosowywania, w przejrzysty i inkluzywny sposób, ram prawnych dotyczących mediów internetowych i tradycyjnych zgodnie z dorobkiem prawnym UE i standardami UE we współpracy ze stowarzyszeniami zawodowymi, społeczeństwem obywatelskim i ekspertami w celu wzmocnienia ich niezależności od ingerencji politycznej, prywatnej i innej ingerencji zewnętrznej, przy zapewnieniu przejrzystości w zakresie własności, stabilności finansowej oraz samoregulacji; wzywa rząd Macedonii Północnej do przeznaczenia wystarczających środków na zapewnienie profesjonalizacji i niezależności nadawcy publicznego;

21. ponawia swoje apele o zmianę przepisów regulujących finansowanie przez państwo oraz reklamowanie partii politycznych w mediach w celu zapewnienia konkurencyjnego i sprawiedliwego podziału środków publicznych, co zagwarantuje uczciwą konkurencję i niezależność redakcyjną;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

22. zachęca do szybkich działań na rzecz zwiększenia niezależności redakcyjnej i finansowej, bezstronności i profesjonalizmu nadawców publicznych i organów regulacyjnych mediów oraz z zadowoleniem przyjmuje trwającą modernizację tych dwóch organów;

23. apeluje o wdrożenie środków zwiększających bezpieczeństwo pracowników mediów oraz przeciwdziałających próbom ich zastraszania; podkreśla znaczenie egzekwowania podejścia zero tolerancji do zastraszania dziennikarzy, gróźb i aktów przemocy wobec nich; zauważa potrzebę prowadzenia dochodzeń i ścigania wszelkich takich prób oraz poprawy warunków pracy dziennikarzy w celu zapewnienia wysokiej jakości dziennikarstwa;

24. przypomina, że trzeba wzmocnić niezależne dziennikarstwo śledcze, bezstronną weryfikację faktów i umiejętność korzystania z mediów jako środki wymierzone przeciwko nawoływaniu do nienawiści, kampaniom dezinformacyjnym i obcym ingerencjom, które nasiliły się w czasie pandemii COVID-19 i rosyjskiej agresji na Ukrainę; podkreśla znaczenie współpracy instytucjonalnej dla ustanowienia skutecznych ram walki z manipulacyjnymi kampaniami dezinformacyjnymi; wzywa do wzmocnienia wysiłków na rzecz zapewnienia pluralizmu i niezależności mediów oraz wspierania środowiska medialnego wolnego od nacisków zewnętrznych i sprzyjającego profesjonalnej organizacji mediów w Macedonii Północnej; wyraża poparcie dla rozwoju pluralizmu mediów i kultury w celu zwiększenia świadomości i wymiany kulturowej oraz poprawy wzajemnego zrozumienia;

25. pochwala wysiłki rządu służące poprawie zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego i apeluje, by stworzyć ramy zapewniające stabilność finansową organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji, które reprezentują różne społeczności etniczne i bronią ich praw; przypomina, że konieczne są dalsze wysiłki w celu zapewnienia bardziej terminowego, konstruktywnego i przejrzystego procesu konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim w tym względzie; z zadowoleniem przyjmuje pozytywne przykłady synergii między społeczeństwem obywatelskim a instytucjami, takie jak utworzenie międzypartyjnej grupy parlamentarnej ds. praw osób LGBTI+;

Prawa podstawowe

26. odnotowuje poprawę w zapewnianiu praw kobiet i w polityce uwzględniającej problematykę płci; wyraża zadowolenie z przyjęcia ustawy mającej na celu zapobieganie przemocy wobec kobiet oraz przemocy domowej, a także zachęca Macedonię Północną do skuteczniejszego wdrażania krajowego planu działania na rzecz wdrożenia postanowień konwencji stambulskiej; zwraca się do Macedonii Północnej o kontynuowanie wszystkich starań na rzecz równouprawnienia płci i praw kobiet, w tym przez priorytetowe traktowanie uwzględniania aspektu płci oraz pogłębioną współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, w szczególności z organizacjami kobiet;

27. wzywa Macedonię Północną do podjęcia działań w celu zapewnienia odpowiedniej reprezentacji kobiet na wszystkich stanowiskach decyzyjnych oraz do rozwiązania problemu niewdrażania praw kobiet pracujących, zwalczania stereotypów płciowych i braku równowagi płci oraz luki płacowej między kobietami a mężczyznami na rynku pracy; zwraca uwagę na znaczne różnice między płciami pod względem uczestnictwa w rynku pracy i jakości pracy, niewystarczające przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu w miejscu pracy, dyskryminację w przepisach prawnych dotyczących urlopu macierzyńskiego oraz na brak infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi i edukacji przedszkolnej; przyjmuje do wiadomości poprawki do ustawy o prawach dziecka oraz zakończenie procesu deinstytucjonalizacji;

28. zachęca do nieustannych działań na rzecz dalszego budowania zaufania między społecznościami oraz na rzecz funkcjonowania społeczeństwa wieloetnicznego i demokracji, i jednocześnie przypomina, że ważne jest przestrzeganie praw wszystkich społeczności i skuteczne eliminowanie wszelkich przypadków dyskryminacji; zachęca rząd do zapewnienia równej ochrony konstytucyjnej praw wszystkich społeczności etnicznych, w stosownych przypadkach w drodze poprawek ustawodawczych, oraz do ochrony i promowania ich dziedzictwa kulturowego, języków i tradycji poprzez równy, inkluzywny i niedyskryminacyjny dostęp do edukacji i mediów;

29. wzywa władze do opracowania nowej strategii w celu rozwiązania problemów, przed którymi stoi społeczność romska, zastąpienia nią poprzedniej strategii, która wygasła w 2020 r., oraz do ponownego rozważenia decyzji o zmniejszeniu budżetu na integrację Romów, który w rzeczywistości powinien zostać zwiększony;

30. z zadowoleniem przyjmuje sukces drugiej parady równości zorganizowanej w 2021 r. w Skopje; wzywa parlament Macedonii Północnej do pilnego przyjęcia krajowego planu działania na rzecz społeczności LGBTI+ oraz do zapewnienia wystarczających zasobów na jego wdrożenie; wzywa wszystkie podmioty polityczne do zmiany ustawy o rejestrze cywilnym oraz do zapewnienia szybkiego i niezakłóconego prawnego uznawania płci w oparciu o samostanowienie;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

31. apeluje o dalszą poprawę egzekwowania praw osób należących do mniejszości, w tym do samoidentyfikacji oraz włączającej edukacji międzykulturowej; podkreśla znaczenie aktualizacji i przyjęcia przepisów oświatowych, które usuwają treści dyskryminujące i stygmatyzujące oraz są zharmonizowane z ustawą o przeciwdziałaniu dyskryminacji i o ochronie przed dyskryminacją;
32. podkreśla potrzebę dalszych postępów w celu zapewnienia poszanowania praw osób z niepełnosprawnościami; z zadowoleniem przyjmuje mechanizm monitorowania wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ustanowiony przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich; podkreśla potrzebę zwalczania dyskryminacji, która dotyka osoby z niepełnosprawnościami, zarówno bezpośredniej, jak i pośredniej, w postaci barier związanych z infrastrukturą, braku informacji i usług, postaw dyskryminacyjnych i wykluczenia społecznego; wzywa władze do szybkiego zakończenia procesu deinstytucjonalizacji; podkreśla zapotrzebowanie na odpowiednie zasoby i odpowiednią infrastrukturę, aby można było zagwarantować niezbędną ochronę socjalną oraz zapewnić godne warunki życia osobom z niepełnosprawnościami w Macedonii Północnej;
33. wzywa właściwe organy, by proaktywnie zapobiegały wszelkim przypadkom nawoływania do nienawiści, przestępstw z nienawiści i zastraszania oraz systematycznie je ścigały, by dokładnie badały powiązane ataki oraz by zapewniały bezpieczeństwo i ochronę osobom będącym ich celem, np. dziennikarzom, osobom należącym do mniejszości i innych wrażliwych grup; ponawia apel do właściwych organów o poprawę zdolności instytucjonalnych w zakresie zapobiegania mowie nienawiści, przestępstwom z nienawiści i dyskryminacji z jakichkolwiek względów oraz zwalczania tych zjawisk zgodnie ze standardami międzynarodowymi;
34. wzywa wszystkie podmioty polityczne, by położyły kres mowie nienawiści, kampaniom oszczerstw i nękanii niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz by potępiły te zjawiska, a także wzywa właściwe organy do stosowania podejścia „zero tolerancji” w odniesieniu do zastraszania, gróźb i aktów przemocy wobec dziennikarzy i obrońców praw człowieka oraz do dopilnowania, by sprawcy zostali postawieni przed wymiarem sprawiedliwości;
35. jest zaniepokojony faktem, że w mediach i w dyskursie politycznych gwałtownie wzrosła liczba wprowadzających w błąd i dyskryminujących wypowiedzi wobec osób LGBTI+ i obrońców praw człowieka; potępia nękanie, nawoływanie do nienawiści, przestępstwa z nienawiści i kierowanie gróźb śmierci pod adresem osób LGBTI+ i obrońców praw człowieka oraz wzywa do przeprowadzenia pełnego dochodzenia w sprawie tych incydentów i ukarania sprawców;
36. przypomina o potrzebie wzmocnienia niezależnego nadzoru policyjnego, zapobiegania bezkarności policji wobec społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie, oraz zapewnienia rozliczalności za tę bezkarność, a także poprawy traktowania osób zatrzymanych i warunków panujących w więzieniach poprzez pełne wdrożenie odpowiednich zaleceń;
37. z zadowoleniem przyjmuje starania podejmowane przez władze Bułgarii i Macedonii Północnej na rzecz budowy stosunków opartych na wzajemnym szacunku, zaufaniu, zbliżeniu i ściślejszych kontaktach międzyludzkich; zdecydowanie potępia podburzającą retorykę i wzywa do wzmocnienia wspólnych wysiłków na rzecz zapobiegania wszelkim przypadkom nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści ze względu na pochodzenie narodowe lub etniczne oraz ich ścigania;
38. z zadowoleniem przyjmuje członkostwo Macedonii Północnej w Międzynarodowym Sojuszu na rzecz Pamięci o Holokauście;
39. przypomina, że konieczne jest otwarcie archiwów jugosłowiańskich tajnych służb (UDBA) i służby kontrwywiadowczej Jugosłowiańskiej Armii Ludowej (KOS) w całym regionie, aby gruntownie zbadać zbrodnie i organizacje przestępcze z czasów komunistycznych; jest zdania, że przejrzyste podejście do zbrodni totalitarnych, obejmujące otwarcie archiwów tych służb, stanowi krok w kierunku dalszej demokracji, rozliczalności i siły instytucji;
40. wzywa UE do zwiększenia wsparcia dla pomocy humanitarnej i zarządzania granicami w regionie, która powinna być prowadzona z pełnym poszanowaniem praw podstawowych; pochwała wysiłki Macedonii Północnej na rzecz przyjęcia uchodźców oraz nieprzerwaną konstruktywną rolę, jaką kraj ten odgrywa w zarządzaniu nieuregulowaną migracją; ponawia apel do władz Macedonii Północnej o poprawę dostępu do azylu i warunków przyjmowania oraz o wprowadzenie odpowiedniego systemu zarządzania migracją i rejestracji migrantów; przypomina o potrzebie przyjęcia systematycznego podejścia do zwalczania przemytu ludzi i nieuregulowanej migracji; z zadowoleniem przyjmuje międzynarodową współpracę w tym zakresie i zauważa, że umowa o statusie z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) nie została jeszcze podpisana ze względu na nierozwiązane kwestie dwustronne;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

Praworządność

41. uznaje poczynione postępy, jednak podkreśla, że trzeba przyspieszyć reformę praworządności, która jest podstawą transformacji demokratycznej, zapewniając pewność prawa, przejrzystość, dostęp do wymiaru sprawiedliwości i niedyskryminację;

42. wzywa Komisję do wdrożenia zaleceń zawartych w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 01/2022 w celu zapewnienia skutecznego wpływu pomocy finansowej na praworządność na Bałkanach Zachodnich, w tym w Macedonii Północnej;

43. z zadowoleniem przyjmuje dalsze kroki na rzecz konsolidacji wyników w zakresie prowadzenia dochodzeń, ścigania i sądenia za sprawy dotyczące korupcji i przestępczości zorganizowanej, w tym na wysokim szczeblu, oraz wzmacniania niezależnych instytucji nadzoru i systemów sądowniczych;

44. przypomina, że aktualizacja kodeksu karnego powinna uwzględniać m.in. przepisy dotyczące przemocy wobec kobiet, przestępczości gospodarczej, prania pieniędzy, korupcji, konfiskaty mienia i rozpowszechniania dezinformacji oraz powinna nasilić walkę z przestępczością zorganizowaną, w tym z nielegalnym pozyskiwaniem drewna;

45. podkreśla, że potrzebne są dalsze postępy w reformie sądownictwa, poprzez wzmocnienie niezawisłości instytucjonalnej, finansowania, jakości, koordynacji i przejrzystości sądownictwa oraz funkcjonowania organów zapewniających jego samorządność; wzywa siły polityczne do szybkich uzgodnień w sprawie mianowania sędziów Trybunału Konstytucyjnego, aby zapewnić jego prawidłowe funkcjonowanie;

46. z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy w walce z korupcją i przestępczością zorganizowaną oraz popiera zastosowane w tym celu środki, np. w ramach planu antykorupcyjnego „działanie 21”, w tym poprzez proaktywne dochodzenia prowadzone przez państwową komisję ds. zapobiegania korupcji i prokuraturę ds. korupcji i przestępczości zorganizowanej, priorytetowo traktujące wyroki skazujące i konfiskatę mienia pochodzącego z działalności przestępczej w sprawach wysokiego szczebla; wzywa państwa członkowskie, by zacieśniły transgraniczną współpracę wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych z krajami Bałkanów Zachodnich przy pełnym poszanowaniu dorobku UE dotyczącego ochrony danych;

47. wzywa do sfinalizowania środków reformy sektora bezpieczeństwa i wywiadu, zapewniających niezależność sektora i znaczący nadzór parlamentarny; wzywa do aktualizacji mechanizmu ochrony sygnalistów, lepszego wdrożenia i dostosowania do dyrektywy UE w sprawie sygnalistów⁽⁸⁾ i zalecenia Rady Europy CM/Rec(2014)7 w sprawie ochrony sygnalistów, a także do skutecznego wdrożenia niedawno zmienionego prawa dotyczącego lobbingu;

48. podkreśla, jak ważne jest dalsze pociąganie do odpowiedzialności prawnej, w tym we wszystkich procesach sądowych związanych z nadużywaniem stanowiska, bezkarnością policji, korupcją, atakami w parlamencie Macedonii Północnej w 2017 r., nielegalnymi podsłuchami i wymuszeniami;

49. podkreśla, że ważne są konsekwentne i proaktywne postępowania przygotowawcze, ściganie i prawomocne wyroki skazujące w przypadkach korupcji na wysokim szczeblu;

50. wzywa do podjęcia zdecydowanych działań przeciwko praniu pieniędzy i przestępstwom finansowym poprzez ściślejszą koordynację, w tym z Europolem, przy jednoczesnym pełnym dostosowaniu do dorobku prawnego UE w zakresie danych i poszanowaniu go; nalega na wzmocnienie zdolności organów ścigania do zwalczania przestępczości zorganizowanej, terroryzmu i radykalizacji; wzywa władze do przyjęcia i wdrożenia niezbędnych przepisów regulujących działalność biura ds. odzyskiwania mienia i zwiększających skuteczność krajowego systemu odzyskiwania mienia;

51. z zadowoleniem przyjmuje trwałe dotychczasowe postępy, które powinny prowadzić do systemowej poprawy zwalczania handlu ludźmi, narkotykami, bronią palną i towarami, a także cyberprzestępczości i inwigilacji, brutalnej przestępczości, ekstremizmu i zagrożeń terrorystycznych; wyraża uznanie dla dochodzeń i trwającej współpracy dwustronnej i międzynarodowej w zakresie rozbijania międzynarodowych siatek przestępczych, w tym we współpracy z międzynarodowymi i unijnymi agencjami wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, takimi jak Eurojust, Europol

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

Czwartek, 19 maja 2022 r.

i Frontex, które nasiliły działania przeciwko handlowi ludźmi, narkotykami i nielegalną bronią oraz zagrożeniu radykalizacji; odnotowuje polityczne, operacyjne i logistyczne wsparcie Macedonii Północnej dla Fronteksu oraz służb straży granicznej i przybrzeżnej państw członkowskich; wzywa Macedonię Północną, by wzmocniła odporność na zagrożenia hybrydowe, dezinformację i fałszywe informacje; ubolewa nad cyberatakami przeprowadzonymi przeciwko instytucjom tego kraju;

Reformy społeczno-gospodarcze

52. odnotowuje poważne skutki gospodarcze i społeczne kryzysu związanego z COVID-19 i wyraża poparcie dla szeregu środków podjętych przez władze w celu ochrony zdrowia publicznego i złagodzenia społeczno-gospodarczych skutków kryzysu, w tym dla właściwego wykorzystania znacznego wsparcia udzielanego przez UE pod względem pomocy finansowej, sprzętu medycznego i szczepionek; z zadowoleniem przyjmuje szybsze niż oczekiwano ożywienie gospodarcze Macedonii Północnej w 2021 r. i zwiększony wzrost gospodarczy;

53. zaleca, aby Macedonia Północna kontynuowała działania mające na celu poprawę klimatu biznesowego i infrastruktury w ramach planu finansowania przyspieszenia wzrostu gospodarczego, a także zwalczanie uchylania się od opodatkowania, modernizację edukacji, rozszerzenie zakresu zabezpieczenia społecznego i przyspieszenie transformacji cyfrowej, zreformowanie rynków energii i transportu, oprócz krótkoterminowych działań łagodzących skutki pandemii i wzrostu cen energii i żywności;

54. z zadowoleniem odnotowuje kroki podjęte w celu ustanowienia systemu bezpośredniego opodatkowania osób fizycznych opartego na stawkach progresywnych; odnotowuje powrót do modelu opartego na opodatkowaniu liniowym; zachęca rząd do modernizacji kodeksu podatkowego, tak aby położyć większy nacisk na progresywne stawki podatku dochodowego, opodatkowanie nieruchomości i czynniki środowiskowe, w celu osiągnięcia wartości wystarczającej do wdrożenia reform społecznych i walki z nierównościami;

55. zachęca władze do ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego przez poprawę powszechnego dostępu do usług społecznych, edukacji i opieki zdrowotnej, zwłaszcza dla ludności znajdującej się w niekorzystnej sytuacji i grup szczególnie wrażliwych;

56. zachęca Macedonię Północną do dalszych postępów we wdrażaniu reform dotyczących młodzieży i edukacji; wzywa do przeglądu ustawy o szkolnictwie średnim w drodze pluralistycznego procesu z udziałem ekspertów, specjalistów i społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem praw uczniów z niepełnosprawnościami;

57. zachęca Macedonię Północną, by dalej wykorzystywała potencjał, jaki oferuje cyfryzacja, do modernizacji procesów administracyjnych, wyborczych, sądowych, społecznych, zdrowotnych, fiskalnych i gospodarczych, a także do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności oraz zwalczania korupcji i gospodarki nieformalnej zgodnie z dorobkiem prawnym UE; podkreśla, że trzeba zwiększyć wsparcie UE dla praworządności, zrównoważonego zielonego wzrostu, różnorodności biologicznej, innowacji, konkurencyjności, praw własności i odwrócenia zjawiska drenażu mózgow oraz spadkowej tendencji demograficznej; podkreśla, że trzeba zwiększyć inwestycje we wzmacnianie pozycji i włączenie społeczne młodzieży, a także przeznaczyć środki na zmniejszenie wysokiego poziomu bezrobocia wśród młodzieży;

58. z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie gwarancji dla młodzieży w Macedonii Północnej jako programu na rzecz zmniejszenia bezrobocia młodzieży, w szczególności biorąc pod uwagę niepewną sytuację gospodarczą i ograniczone możliwości zatrudnienia dla młodych ludzi wskutek pandemii COVID-19; ponownie podkreśla znaczenie funduszy udostępnianych w ramach Planu gospodarczo-inwestycyjnego dla Bałkanów Zachodnich na sztańdardowe projekty, takie jak gwarancja dla młodzieży w Macedonii Północnej;

59. przypomina, że finansowanie UE w ramach IPA III i Planu gospodarczo-inwestycyjnego dla Bałkanów Zachodnich, które z zadowoleniem przyjmuje, opiera się na rygorystycznych warunkach; podkreśla, że unijny IPA III przewiduje, że finansowanie musi być różnicowane lub nawet zawieszane w przypadku znacznego regresu lub trwałego braku postępów w obszarze podstaw, zwłaszcza w dziedzinie praworządności i praw podstawowych, w tym walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną, a także wolności mediów; podkreśla, że UE ma obowiązek zagwarantować, by jej fundusze nie przyczyniały się do korupcji, oraz że dopełnienie tego obowiązku leży w jej własnym interesie bezpieczeństwa; w tym kontekście wzywa UE i kraje Bałkanów Zachodnich do zacieśnienia transgranicznej współpracy

Czwartek, 19 maja 2022 r.

sądowej i ustanowienia ram skutecznej współpracy z Prokuraturą Europejską, w szczególności w obszarze funduszy IPA III; podkreśla potrzebę poprawy widoczności finansowania UE oraz zapewnienia, aby wszelkie inwestycje były zgodne z celami porozumienia paryskiego i celami UE w zakresie dekarbonizacji;

60. wyraża zadowolenie z przyjęcia Planu gospodarczo-inwestycyjnego i Zielonego programu działań dla Bałkanów Zachodnich, mających na celu stymulowanie długoterminowej odbudowy gospodarczej regionu, wspieranie transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz zwiększenie łączności i integracji regionalnej i konwergencji z Unią Europejską, przypomina o możliwościach współpracy europejskiej w takich obszarach, jak gospodarka wodna, technologie oczyszczania ścieków i przetwarzania odpadów, energia odnawialna, technologie rolnictwa i przetwarzania żywności, ICT, produkty farmaceutyczne i sprzęt medyczny; podkreśla znaczenie ściślejszej koordynacji z organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu i osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju;

Środowisko, energia i transport

61. wzywa rząd do znacznego zwiększenia ambicji i woli politycznej do wdrożenia ubiegłorocznych zaleceń dotyczących transformacji ekologicznej, zwłaszcza w kontekście Zielonego programu działań dla Bałkanów Zachodnich, przy wykorzystaniu potencjału Planu gospodarczo-inwestycyjnego dla Bałkanów Zachodnich w tym zakresie;

62. z zadowoleniem przyjmuje zaktualizowane deklaracje klimatyczne Macedonii Północnej dotyczące redukcji emisji gazów cieplarnianych netto o 82 % do 2030 r., a jednocześnie wzywa do wdrożenia porozumienia paryskiego, w tym poprzez przyjęcie kompleksowej strategii i ustawy klimatycznej, zgodnych z ramami polityki klimatycznej i energetycznej UE do 2030 r.; przypomina, że nadal potrzebne są dodatkowe działania, aby osiągnąć cele w zakresie efektywności energetycznej, energii ze źródeł odnawialnych, bezpieczeństwa dostaw i redukcji emisji; wzywa UE do zwiększenia wsparcia, aby w obliczu światowego kryzysu energetycznego nie dopuścić do zaprzestania zrównoważonego odchodzenia od węgla oraz stopniowo wycofywać kopalne źródła energii; wzywa władze, by dostosowały ustawodawstwo dotyczące środowiska i zmiany klimatu do dorobku prawnego UE oraz by zapewniły jego egzekwowanie;

63. podkreśla, że jakość powietrza wymaga pilnej poprawy, w szczególności na obszarach miejskich; zdecydowanie wzywa władze, by zintensyfikowały działania dotyczące ochrony różnorodności biologicznej, wody, powietrza i klimatu oraz regionalnej gospodarki odpadami, w tym przez kompleksowe oceny skutków, odpowiednie konsultacje publiczne, lepszą koordynację międzysektorową, większe środki finansowe i rygorystyczne ściganie przestępstw przeciwko środowisku;

64. wzywa władze, by znacznie poprawiły jakość strategicznych ocen oddziaływania na środowisko oraz by wdrożyły i egzekwowały dyrektywę w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko⁽⁹⁾ w celu skutecznego zapobiegania negatywnemu wpływowi na środowisko, a także wyeliminowania korupcji w tym sektorze; wzywa władze do pełnego uwzględnienia zaleceń organizacji zajmujących się ochroną środowiska i niezależnych ekspertów w sprawie proponowanych zmian w ustawie o urbanizacji;

65. zachęca Komisję do zaoferowania Macedonii Północnej pełnego wsparcia przy opracowywaniu i wdrażaniu planu działania mającego na celu zmniejszenie zależności od źródeł energii importowanych z Rosji w celu zwiększenia odporności i bezpieczeństwa energetycznego, a także zrealizowania unijnych aspiracji dotyczących neutralności klimatycznej; uznaje coraz większe dostosowanie Macedonii Północnej do trzeciego pakietu energetycznego UE i wzywa, aby zakończono rozdzielanie elementów działalności w ramach systemu przesyłu gazu i wdrożono przepisy dotyczące efektywności energetycznej;

66. wzywa kraj do wzmożenia wysiłków na rzecz modernizacji infrastruktury transportowej i energetycznej, a także połączeń regionalnych; ponownie podkreśla znaczenie szybkiego ukończenia dużych regionalnych projektów infrastrukturalnych, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu odpowiednich procedur dotyczących wymaganych kompleksowych ocen skutków, w tym korytarzy kolejowych i drogowych VIII i X, gazowych połączeń międzysystemowych z Bułgarią, Grecją, Kosowem i Serbią oraz elektrycznego połączenia międzysystemowego z Albanią;

⁽⁹⁾ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30).

Czwartek, 19 maja 2022 r.

67. z zadowoleniem przyjmuje otwarcie połączenia lotniczego między Skopje a Sofią i zachęca do poprawy innych połączeń transportowych oraz otwarcia nowych punktów odprawy granicznej z krajami sąsiadującymi;

68. z zadowoleniem przyjmuje zniesienie od 1 lipca 2021 r. opłat roamingowych między Macedonią Północną a pięcioma innymi państwami Bałkanów Zachodnich; w związku z tym wzywa do opracowania przyspieszonego planu działania w celu obniżenia i zniesienia opłat roamingowych ze wszystkimi państwami członkowskimi;

Współpraca regionalna i polityka zagraniczna

69. wzywa UE do krytycznej oceny ważnych z historycznego punktu widzenia skutków dla bezpieczeństwa, stabilności i jedności na kontynencie europejskim i na Bałkanach Zachodnich w kontekście rosyjskiej agresji na Ukrainę; wzywa państwa członkowskie do wykazania jedności europejskiej poprzez oficjalne rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Macedonią Północną i Albanią, biorąc pod uwagę zarówno skutki geopolityczne, jak i spełnienie oficjalnych kryteriów, jako inwestycję w zaufanie, stabilność, dobrobyt i trwający proces pojednania w regionie;

70. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Macedonii Północnej do solidarności, multilateralizmu i dobrosąsiedzkich stosunków; wyraża poparcie dla integracji z UE i dalszych działań na rzecz promowania zarówno kontaktów międzyludzkich w Europie Południowo-Wschodniej, jak i integracji regionalnej sprzyjającej włączeniu społecznemu, co przybliży cały region do UE przez rozwijanie regionalnego wspólnego rynku; wyraża poparcie dla programów regionalnej współpracy gospodarczej sprzyjających włączeniu społecznemu, ustanawiających współpracę na równych prawach między wszystkimi sześcioma krajami, zwiększających dostosowanie do norm UE i dorobku prawnego UE oraz przyczyniających się do procesów integracji z UE;

71. oczekuje na przewodnictwo Macedonii Północnej w OBWE w 2023 r., ponieważ jest to wyraz jej międzynarodowej odpowiedzialności i wiarygodności jako członka NATO i przyszłego państwa członkowskiego UE oraz przyczynia się do propagowania zasad założycielskich OBWE w dziedzinie bezpieczeństwa, praw człowieka i demokracji; pochwała przykładową szybką integrację Macedonii Północnej ze strukturami NATO, co podkreśla jej strategiczne wybory w zakresie bezpieczeństwa, a tym samym przyczynia się do stabilności na Bałkanach Zachodnich;

72. z zadowoleniem przyjmuje stałe zaangażowanie Macedonii Północnej w ramy bezpieczeństwa euroatlantyckiego; pochwała pełne dostosowanie się tego kraju do wspólnej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony UE; z zadowoleniem przyjmuje stały wkład Macedonii Północnej w misje zarządzania kryzysowego UE i operacje prowadzone przez NATO; pochwała szybkie dostosowanie się tego kraju do sankcji nałożonych w związku z rosyjską agresją mającą na celu podważenie integralności terytorialnej i suwerenności Ukrainy, a tym samym zwiększenie dostosowania polityki zagranicznej Macedonii Północnej do 100 %;

73. odnotowuje ryzyko coraz większej zależności gospodarczej i energetycznej od Chin i Rosji w całym regionie; jest zaniepokojony podatnością na zagrożenia i zależnością wynikającą z pożyczek inwestycyjnych finansowanych przez Chiny; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Macedonii Północnej do zapewnienia bezpieczeństwa granic, a także prywatności i bezpieczeństwa danych w ramach inicjatywy „Czysta sieć”;

74. z zadowoleniem przyjmuje trwający proces wzmacniania stosunków dobrosąsiedzkich z krajami sąsiadującymi i zacieśniania współpracy regionalnej, czego wyrazem jest porozumienie z Grecją oraz układ o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy z Bułgarią; wzywa wszystkie strony do prowadzenia konstruktywnego dialogu w celu zapewnienia pełnego i spójnego wdrażania tych porozumień w dobrej wierze, przy jednoczesnym powstrzymaniu się od działań, które mogłyby zagrozić integracji z UE i szerszym interesom UE w obliczu obcych ingerencji; wzywa Komisję do wzmocnienia wysiłków na rzecz ułatwienia dialogu, a tym samym do utorowania drogi dla realnego i trwałego porozumienia;

75. zachęca Bułgarię i Macedonię Północną do znalezienia wzajemnie akceptowalnego rozwiązania nierozstrzygniętych kwestii dwustronnych; z ogromnym zadowoleniem przyjmuje impuls polityczny do szeroko zakrojonej i konstruktywnej współpracy między obiema stronami, które będą dążyć do wypracowania nowej wspólnej płaszczyzny w wielu obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, zamiast wytyczać dalsze podziały; zachęca partnerów do przyspieszenia tego zaangażowania w dobrej wierze i zgodnie z układem o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy oraz do rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych, przy jednoczesnym rozwiązaniu nierozstrzygniętych kwestii

Czwartek, 19 maja 2022 r.

dwustronnych zawartych w „środkach 4 + 1”, które to kwestie należy w wystarczającym stopniu wdrożyć i rozwiązać w trakcie procesu integracji z UE; wzywa partnerów, by szczerze dążyli do jak najszybszego znalezienia wzajemnie akceptowalnych, wyważonych i trwałych rozwiązań nierozstrzygniętych kwestii dwustronnych; z zadowoleniem przyjmuje wznowienie prac wspólnej multidyscyplinarnej komisji ekspertów ds. historycznych i edukacyjnych Bułgarii i Macedonii Północnej, co zbliży społeczeństwa przez umożliwienie wspólnej przyszłości w UE, bez wpływu na proces akcesyjny Macedonii Północnej;

76. ponawia swój apel o historyczne pojednanie w oparciu o określoną wspólną historię, zgodnie z postanowieniami układu o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy;

77. ponownie wyraża pełne poparcie dla spójnego i przyspieszonego wzajemnego wdrażania porozumienia znad Prespy z Grecją jako ważnego elementu stosunków dwustronnych, w tym w oczekiwaniu na ratyfikację protokołów podpisanych między tymi dwoma krajami;

78. gratuluje Macedonii Północnej rozpoczęcia dialogu w ramach Forum Prespy jako regionalnej platformy inspirującej i promującej dialog, pojednanie, stosunki dobrosąsiedzkie i współpracę regionalną w duchu integracji z UE;

79. ponownie wzywa wszystkich regionalnych przywódców politycznych do powołania regionalnej komisji ds. ustalenia faktów dotyczących zbrodni wojennych i innych rażących naruszeń praw człowieka popełnionych na terytorium byłej Jugosławii (RECOM), w oparciu o znaczące prace przeprowadzone przez koalicję na rzecz RECOM;

80. zdecydowanie wzywa do wznowienia prac nad podręcznikami historii w Bułgarii i Macedonii Północnej; podkreśla, że teksty powinny odzwierciedlać interpretację faktów i postaci historycznych ze wspólnej historii obu narodów w oparciu o autentyczne dokumenty i źródła historyczne; uważa, że jest to podstawa, na której oba kraje powinny budować swoje stosunki, oraz że stosunki między przyszłymi pokoleniami Macedonii Północnej i Bułgarii będą odzwierciedleniem procesów edukacyjnych w obu tych krajach;

81. potępia wszelkie próby zastąpienia zabytków lub artefaktów historycznych, w tym zniszczenie autentycznego dziedzictwa kulturowego lub wszelkie próby pisania historii na nowo; podkreśla, że tego typu incydenty budzą poważne obawy, w tym w kontekście niewdrożenia układu o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy z 2017 r.;

o

o o

82. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz prezydentowi, rządowi i Zgromadzeniu Republiki Macedonii Północnej.
